

**PROGRAM WYCHOWAWCZY
PRZEDSZKOLA
SAMORZĄDOWEGO
W SITNIE**

I. WSTĘP

Program wychowawczy Przedszkola Samorządowego w Sitnie został stworzony w oparciu o:

- Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej;
- Powszechną Deklarację Praw Człowieka;
- Ustawę z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U.z 2004r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.);
- ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U z dnia 24 lutego 2017 r. Poz. 356)
- Statut Przedszkola

„Wychowanie” jest jednym z trudniejszych do zdefiniowania pojęć pedagogicznych. Wychowanie w ogólnym spojrzeniu jest świadomym, celowym i specyficznym działaniem pedagogicznym rodziców i nauczycieli, dokonywanym przede wszystkim przez słowo (i inne postaci interakcji, zwłaszcza przykład osobisty) zmierzające do osiągnięcia względnie trwałych zmian w rozwoju umysłowym, społecznym, kulturowym, duchowym jednostki ludzkiej.

Wychowanie rozpoczyna się w rodzinie, natomiast przedszkole tylko je kontynuuje i ukierunkowuje. Przedszkole nie może zastąpić domu rodzinnego, może uzupełnić jedynie i wzbogacić doświadczenia dziecka w tych sferach, w których oddziaływanie domu jest niewystarczające. Celem działań nauczyciela powinno być pośredniczenie w przekazywaniu i nabywaniu konkretnych treści wartościom uniwersalnym w czasie wspólnego działania, a przez to powodowanie wewnętrznego rozwoju dziecka.

Program wychowawczy jest zgodny z podstawą programową wychowania przedszkolnego i zawarty jest między innymi w następujących obszarach:

- Kształtowanie umiejętności społecznych dzieci: porozumiewanie się z dorosłymi i dziećmi, zgodne funkcjonowanie w zabawie i sytuacjach zadaniowych;
- Kształtowanie czynności samoobsługowych, nawyków higienicznych i kulturalnych. Wdrażanie dzieci do utrzymywania ładu i porządku;
- Wdrażanie dzieci do dbałości o bezpieczeństwo własne oraz innych;
- Wychowanie dla poszanowania roślin i zwierząt;
- Wychowanie rodzinne, obywatelskie i patriotyczne.

II. CELE PROGRAMU

Cele główny:

- Wspomaganie rozwoju dziecka poprzez świadome podejmowanie zorganizowanych działań edukacyjnych, przyczyniających się do aktywnego nabywania doświadczeń.

- Zapoznanie dzieci z regułami życia w grupie, wdrażanie do samodzielności i umiejętności współżycia i współdziałania z innymi.
- Zapoznanie dzieci z prawami i obowiązkami, światem wartości moralnych oraz koniecznością ponoszenia konsekwencji swoich czynów.

Cele szczegółowe:

- Kształtowanie podstawowych powinności moralnych, np. życzliwości, uczciwości, odpowiedzialności, tolerancji, sprawiedliwości;
- Kształtowanie czynności samoobsługowych, nawyków higienicznych i kulturowych;
- Uświadomienie dzieciom swoich praw i obowiązków;
- Tworzenie więzi uczuciowej z rodziną i środowiskiem, w którym dziecko wzrasta;
- Rozwijanie postaw prozdrowotnych;
- Wzmacnianie poczucia przynależności narodowej, kulturowej, historycznej;
- Rozwijanie umiejętności rozróżniania dobra od zła;
- Rozwijanie umiejętności polubownego rozwiązywania spraw konfliktowych i dochodzenia do kompromisu.

III. PROCEDURY OSIĄGANIA CELÓW

1. Metody pracy

- Przyswajanie - metody podające: opowiadanie, wiersze, piosenki, rozmowa, historyjka obrazkowa, praca z tekstem;
- Odkrywanie - metody problemowe: gry dydaktyczne, giełda pomysłów - „burza mózgów”, inscenizacja;
- Przeżywanie - metody aktywizujące: pokaz, drama, wystawa - ekspozycja;
- Działanie - metody praktyczne: ćwiczenia, gry dydaktyczne, zabawy intelektualne np. krzyżówki, rebusy, rozsypanki.

2. Formy pracy

- praca indywidualna;
- zabawa oraz inne rodzaje działalności dzieci pozwalające na rozwijanie własnej inicjatywy;
- czynności samoobsługowe dzieci (np. związanie z utrzymaniem higieny osobistej, porządku w sali, szatni) oraz prace użyteczne na rzecz przedszkola, domu itp.;
- spacer i wycieczki;
- zajęcia organizowane przez nauczycielkę całą grupą lub prowadzone w mniejszych zespołach;
- udział w imprezach i uroczystościach organizowanych w przedszkolu i poza nim;
- udział w konkursach, festiwalach, przeglądach, quizach, turniejach.

IV. ZADANIA WYCHOWAWCZE I SPOSOBY ICH REALIZACJ

ZASADA: UMIEM FUNKCJONOWAĆ W GRUPIE

NORMY POSTĘPOWANIA	PRZEKŁADOWE SPOSOBY REALIZACJI
<ul style="list-style-type: none"> • Przestrzegam zawartych umów i reguł • Bawię się tak, aby nie przeszkadzać innym • Unikam krzyku i kłótności • Umiem czekać na swoją kolej • Umiem przyjąć porażkę z godnością (umiem przegrywać) • Nie kłamię • Akceptuję odmienność innych (np. niepełnosprawnych) • Umiem szanować wspólną własność • Sumiennie i dokładnie wypełniam obowiązki dyżurnego • Zwracam się z problemem do nauczyciela 	<ul style="list-style-type: none"> • Utworzenie Kodeksów Grupowych (zawarcie kontraktu z dziećmi, podpisanie kodeksu, przestrzeganie zawartych w kodeksie ustaleń) • Ustalenie konsekwencji nie przestrzegania Kodeksu • Stosowanie wprowadzonego w Przedszkolu wewnętrznego systemu nagród. • Zabawy kołowe i ruchowe – wykorzystanie „Gier i zabaw ruchowych dla dzieci w wieku przedszkolnym” wg K. Vopela • Wykorzystanie gier stolikowych • Wykorzystanie zabaw integrujących np. „Program socjoterapeutyczny PO-ZNAJMY SIĘ” • Dbanie o salę, zabawki i sprzęt • Pełnienie dyżurów w sali

ZASADA: JESTEM KOLEŻEŃSKI

NORMY POSTĘPOWANIA	PRZYKŁADOWE SPOSOBY REALIZACJI
<ul style="list-style-type: none"> • Nie wyśmiewam się z kolegi i koleżanki • Nie wyrządzam krzywdy innym (nie biję,....) • Pomagam młodszym i mniej sprawnym • Dzielę się z innymi tym, co mam 	<ul style="list-style-type: none"> • Sprawianie kolegom niespodzianek z różnych okazji np. list do chorego kolegi, laurka z okazji imienin czy urodzin • Systematyczne prowadzenie zabaw integrujących z grupą • Pomoc maluchom np. w szatni w trakcie ubierania na spacer • Wykorzystanie scenariuszy zajęć pt.: „W szatni, w sali i w ogrodzie, o współczuciu i życzliwości”

ZASADA: JESTEM KULTURALNY

NORMY POSTĘPOWANIA	PRZYKŁADOWE SPOSOBY REALIZACJI
<ul style="list-style-type: none"> • Używam form grzecznościowych: 	<ul style="list-style-type: none"> • Poznawanie wzorców właściwego za-

<p>proszę, dziękuję, przepraszam</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pamiętam o zachowaniu się w trakcie powitań i pożegnań: dzień dobry, do widzenia • Okazuję szacunek dorosłym osobom • Jestem miły dla innych • Dbam o porządek wokół siebie (nie śmieję, sprzątam po zabawie i pracy) • Umiem słuchać innych i nie przeskadam w trakcie rozmów (kultura słuchania) 	<p>chowania: postawa nauczyciela, wzory literackie</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wykorzystanie cyklu zajęć pt.: „Pokaż mi swe maniery a powiem ci jak się zrelaksować” • Stosowanie systemu nagród np.: „Przedszkolak na medal” • Wprowadzenie w trakcie rozmowy zwyczaju: „mówi ten, kto ma pałeczkę w ręce a inni słuchają”
---	---

ZASADA: DBAM O BEZPIECZEŃSTWO

NORMY POSTĘPOWANIA	PRZYKŁADOWE SPOSOBY REALIZACJI
<ul style="list-style-type: none"> • Przestrzega zakazu nie oddalania się od grupy (z określonego miejsca). • Rozumie zakaz brania do rąk nieznanych przedmiotów, produktów. • Informuje dorosłych o swoich dolegliwościach, złym samopoczuciu. • Zna swoje imię, nazwisko i adres zamieszkania. • Unika niebezpiecznych zabaw i zachowań. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ustalenie zasad warunkujących bezpieczeństwo podczas pobytu w przedszkolu (sala, plac zabaw) oraz na wycieczkach. • Przestrzeganie zakazu spożywania produktów nieznanego pochodzenia (owoce, rośliny, grzyby, słodycze itp. otrzymane od obcych). • Omówienie sposobu postępowania w razie złego samopoczucia, skaleczenia czy innej dolegliwości. • Zapamiętanie własnego imienia, nazwiska i adresu zamieszkania. • Dostarczanie dzieciom wzorców zachowania (filmy edukacyjne, teatrzyki, pogadanki) - poznanie konsekwencji niebezpiecznych zabaw i zachowań. • Poznanie niektórych możliwości ra-

<ul style="list-style-type: none"> • Zachowuje ostrożność w kontaktach z obcymi. • Nie zbliża się do nieznanymi zwierząt. • Przestrzega zasad ruchu drogowego dla pieszych. 	<p>dzenia sobie w sytuacjach zagrażających własnemu bezpieczeństwu.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oglądanie slajdów, filmów o właściwym zachowaniu w stosunku do nieznanymi zwierząt spotykanych w otoczeniu i ZOO. Omówienie zachowań zwierząt, gdy: zwierzę jest zdenerwowane, chore, boi się. • Dostarczanie wzorów właściwego zachowania się na ulicy (wycieczki na skrzyżowanie, filmy edukacyjne, książki).
--	--

ZASADA: SZANUJĘ SWOJĄ RODZINĘ

NORMY POSTĘPOWANIA	PRZYKŁADOWE SPOSOBY REALIZACJI
<ul style="list-style-type: none"> • Pamiętam o uroczystościach rodzinnych • Szanuję członków swojej rodziny • Okazuję swoje uczucia rodzinie • Znam pracę zawodową rodziców 	<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie w przedszkolu uroczystości charakterze rodzinnym: Dzień Rodziny, Dzień Babci i Dziadka, Wigilia, Dzień Dziecka • Obchodzenie w przedszkolu urodzin dzieci • Organizowanie konkursów rodzinnych (plastycznych, recytatorskich) • Wykonywanie niespodzianek dla członków rodziny bez okazji • Zapraszanie do przedszkola wybranych rodziców w celu poznania ich pracy: leśniczy, policjant, pielęgniarka, strażak.

ZASADA: JESTEM DOBRYM POLAKIEM

NORMY POSTĘPOWANIA	PRZYKŁADOWE SPOSOBY REALIZACJI
--------------------	--------------------------------

<ul style="list-style-type: none"> • Znam i szanuję symbole narodowe: godło, flaga, hymn • Znam swoją miejscowość: godło gminy, zabytki i ciekawe miejsca • Poznaję kulturę swojego regionu 	<ul style="list-style-type: none"> • Wprowadzenie tematyki kompleksowej: „Moja ojczyzna” • Umieszczenie w widocznym miejscu w przedszkolu godła Polski • Wywieszanie na budynku przedszkola flag z okazji świąt narodowych • Uczestniczenie w życiu gminy Sitno: udział w imprezach lokalnych (wystawy, festyny), spotkania z ciekawymi ludźmi, poznanie historii, tradycji, zabytków • Utworzenie w przedszkolu kącika regionalnego • Zapoznanie dzieci z legendami, tradycjami tańcami, strojami i wytworami ludowymi • Wycieczki krajoznawcze
--	---

V. PRZEDSZKOLE ZAPEWNIĄ DZIECIOM POMOC PSYCHOLOGICZNO - PEDAGOGICZNĄ

CEL GŁÓWNY:

- Inspirowanie rodziców do współodpowiedzialności za rozwój i wychowanie dzieci,
- Wspomaganie rodziny w działaniach wychowawczych,
- Podejmowanie działań interwencyjnych

CELE SZCZEGÓŁOWE:

- Rozwijanie stałych form współpracy z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną.
- Wspieranie nauczycieli i rodziców w działaniach wyrównujących szanse edukacyjne dzieci.
- Tworzenie warunków do rozwoju indywidualnych uzdolnień dzieci.
- Tworzenie warunków dla wszechstronnego rozwoju dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.
  - Wspomaganie rodziny w rozwiązywaniu problemów wychowawczych.
  - Zapewnienie pełnego przepływu informacji o dziecku i jego funkcjonowaniu w środowisku przedszkolnym.

ZADANIA DO REALIZACJI:

1. Kierowanie dzieci za zgodą rodziców na badania i konsultacje do PPP.
2. Zorganizowanie pomocy logopedycznej dla dzieci z dysfunkcjami aparatu mowy.
3. Zorganizowanie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych.
4. Zorganizowanie zajęć terapii zajęciowej.
5. Udział rodziców w zajęciach otwartych.

VI. REALIZACJA PROGRAMU

Sposoby i metody realizacji programu wychowawczego

➤ w stosunku do dziecka:

Przekaz treści wychowawczych powinien odbywać się drogą najlepiej przyswajalną przez dziecko:

- w kontaktach osobowych, które są najsilniejszym, a zarazem najmniej docenionym nośnikiem przekazu,
- w sytuacjach problemowych dla dziecka, w której rzeczywiste zdarzenie staje się polem, na którym dokonywane są oceny,
- na zajęciach gdzie teoretyczne postawione przez wychowawcę zadanie wywołuje problem nie zaistniały, a konieczny do poznania przez dzieci,
- w rozmowach, w których następuje zderzenie poglądów, wymiana doświadczeń i wypracowywane zostają oceny moralne,
- w działaniu, podczas którego utrwalają się pożądane cechy charakteru
- stawianie dziecka w ciągu kolejno po sobie następujących sztucznych sytuacji, wywołujących refleksję, czasem przygotowujących go do prawidłowych reakcji.
- stworzenie kodeksu właściwych zachowań współżycia w grupie oraz konieczności jego respektowania,
- ustalenie środków zaradczych stosowanych przy nie respektowaniu ustalonych zasad.

W praktyce nauczyciele, chcąc osiągnąć zamierzone efekty stosują podstawowe zasady dydaktyki: pogładowości, przystępności, systematyczności, stopniowania trudności.

➤ W stosunku do rodziców:

- uświadomienie rodzicom ujednolicenia oddziaływań wychowawczych w domu i przedszkolu,
- zapoznanie rodziców z programem wychowawczym przedszkola oraz zasadami i regułami przyjętymi przez dzieci i nauczycieli,
- zaopiniowanie programu wychowawczego przez rodziców,
- udział rodziców w zebraniach, spotkaniach indywidualnych oraz zajęciach otwartych

➤ W stosunku do nauczycieli:

- prowadzenie zajęć koleżeńskich,
- wymiana koleżeńska w zakresie doświadczeń,
- integracja nauczycieli podczas przygotowywania zajęć,
- ujednolicenie oddziaływań wychowawczych wszystkich nauczycieli

VII. OBOWIĄZKI RODZICÓW WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

1. Rodzice zobowiązani są do zapewnienia dziecku w domu rodzinnym odpowiedniego wychowania oraz warunków do zabawy.

2. Do rodziców należy przyprowadzanie i odbieranie dziecka z przedszkola osobiście lub przez upoważnione osoby zapewniające dziecku pełne bezpieczeństwo.

3. Rodzice zobowiązani są do stałego kontaktu z wychowawcą w celu rozwiązywania problemów wychowawczych i uczestnictwa w zebraniach z rodzicami.
4. Rodzice mają prawo do wyrażania opinii dotyczących programu pracy wychowawczej.

VIII. OBOWIĄZKI WYCHOWAWCÓW WYNIKAJĄCE Z PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

1. Traktowanie dziecka, jako podmiotu działań wychowawczych.
2. Wszechstronny rozwój osobowościowy i fizyczny dziecka.
3. Rozwijanie w młodym człowieku cech samodzielności.
4. Współpraca wychowawcza z rodzicami.
5. Nauczenie rozpoznawania wartości moralnych i hierarchizacji wartości.
6. Rozpoznawanie i przeciwdziałanie zagrożeniom patologicznym.
7. Nauczenie dialogu i umiejętności słuchania innych.
8. Wychowywanie w przekonaniu niewłaściwości stosowania agresji i przemocy.
9. Kształtowanie właściwych postaw w zachowaniu wobec środowiska naturalnego.

IX. PRAWA I OBOWIĄZKI PRZEDSZKOLAKA

Dziecko w przedszkolu ma zapewnione wszystkie prawa wynikające z Konwencji Praw Dziecka, a w szczególności do:

1. Właściwie zorganizowanego procesu wychowawczo – dydaktycznego.
2. Szacunku dla wszystkich jego potrzeb, życzliwego i podmiotowego traktowania.
3. Ochrony przed wszelkimi formami wyrażania przemocy fizycznej bądź psychicznej.
4. Wyrażania swoich uczuć i myśli.
5. Opieki i ochrony
6. Godności i nietykalności osobistej.
7. Indywidualnego rozwoju i własnego tempa pracy.
8. Badania i eksperymentowania.
9. Doświadczenia konsekwencji własnego postępowania (ograniczonego względami bezpieczeństwa)
10. Znajomości swoich praw.

DZIECKO MA OBOWIĄZEK:

Przestrzegać wszelkie umowy zawarte z nauczycielami, a w szczególności:

1. Nie oddalać się od grupy bez wiedzy nauczyciela.
2. Postępować z ogólnie przyjętymi normami społecznymi, używać form grzecznościowych wobec osób dorosłych i kolegów.
3. Dbać o bezpieczeństwo i zdrowie własne i swoich kolegów.
4. Starać się utrzymać porządek wokół siebie (sprząta zabawki itp.).
5. Dbać o swój wygląd i estetykę ubrania.
6. Przestrzegać zasad współżycia społecznego.
7. Zgłaszać wszelkie przykre wypadki, uszkodzenia itp. Związane ze zdrowiem dzieci, sygnalizować złe samopoczucie.

X. WIZERUNEK ABSOLWENTA PRZEDSZKOLA

Dążymy do tego, aby absolwent naszej placówki kończąc przedszkole posiadał następujące cechy:

BYŁ KULTURALNY:

- Używał form grzecznościowych: „proszę”, „dziękuję”, „przepraszam”.
- Stosował zasadę „Dziewczynka ma pierwszeństwo”.
- Okazywał szacunek dorosłym (starszym osobom).
- Był serdeczny dla innych (kolegów i dorosłych).
- Nie wyśmiewał się z kolegi lub koleżanki.

DBAŁ O SWOJE ZDROWIE:

- Nie krzyczał, mówił umiarkowanym głosem.
- Brał udział w zabawach ruchowych, spacerach i wycieczkach /przebywał na świeżym powietrzu/.
- Ubierał się stosownie do pory roku.
- Mył ręce przed posiłkami i po wyjściu z ubikacji.
- Zastał usta przy kichaniu i kasłaniu.
- Umiał powiedzieć, czego się boi.
- Umiał mówić o swoich uczuciach.

KONTROLOWAŁ SWOJE ZACHOWANIE:

- Wyrażał swoje emocje w sposób właściwy zrozumiały dla otoczenia.
- Zwracał się z problemami do rodziców.
- Nie obrażał się.
- Nie był agresywny - nie bił się z rówieśnikami.
- Bawił się tak, aby nie przeszkadzać innym.
- Pamiętał o konsekwencjach swojego działania.
- Umiał słuchać, co mówią inni.
- Nie wyrządzał krzywdy innym.
- Pomagał młodszemu mniej sprawnemu.
- Akceptował siebie i innych takimi, jacy są.
- Dostrzegał sytuacje zagrażające bezpieczeństwu swojemu i innych.

XI. EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZEGO

Ostatnim etapem pracy nad przedszkolnym programem wychowawczym jest etap ewaluacji. Poprawki dokonywane będą według potrzeb. W ewaluacji uwzględniamy opinie wychowanków, nauczycieli, rodziców i nadzoru.

Przeprowadzone będą następujące sposoby ewaluacji:

- ankiety przeprowadzone wśród rodziców i nauczycieli,
- arkusz obserwacji dziecka,
- diagnoza dziecka,
- badanie opinii na spotkaniach z rodzicami,
- wypowiedzi nauczycieli na posiedzeniach rad pedagogicznych,
- wywiad z wychowankami,
- opinie nadzoru przekazane ustnie lub pisemnie.